

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Veljca za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki

TELEFON: Chelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: Chelsea 3-1242

No. 270. — Štev. 270.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 18, 1936—SREDA, 18. NOVEMBRA 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

LEWIS ZAHTEVA PREKLIC SUSPENZIJSKE ODREDBE

KONVENCIJA AM. DEL. FEDERACIJE SPREJELA PONOVRNO RESOLUCIJO ZA OPROŠČENJE TOMA MOONEYA

Zadeva Lewisovega odbora za industrijalno organizacijo je bila poverjena odboru za resolucije. Woll in Frey najhujša nasprotnika Lewisa. — Načrti za novo Guffeyev predlog. — United Mine Workers so kupili veliko poslovanje v Washingtonu.

TAMPA, Fla., 17. nov. — Pozorišče bitke, ki jo bje Ameriška Delavska Federacija z Lewisovim odborom za industrijalno organizacijo, je bilo prenešeno danes iz dvorane šestinpetdesete redne konvencije v manjšo dvorano, kjer zboruje odbor za resolucije. Kot se čuje, niso člani tega odbora Johnu Lewisu prav posebno naklonjeni.

Liberalni delegatje si medtem na vso moč prizadevajo preprečiti izključenje Lewisovih pristašev iz Federacije.

Odbor za resolucije je bajé odločno na Greenovi strani. Sprva je bilo rečeno, da bosta v tem odboru tudi Charles Howard, predsednik unije črkostavcev, in Charles Anderson, predsednik Delavske Federacije v Pennsylvaniji, kar se pa ni zgodilo.

Howard je brzojavil Greenu, da ni mogoče govoriti o zblizanju med Federacijo in Lewisovim odborom, dokler izvršilni odbor ne prekliče suspenzije. Izvršilni odbor pa noče o tem ničesar slišati.

Zaenkrat se še ne ve, če bosta odbor za resolucije ali pa konvencija preklicala čarterje Lewisovih organizacij. Najbrž bo le odoben sklep izvršilnega odbora, naj bodo Lewisovi ljudje suspendirani.

Poleg predsednika Federacije sta Mathew Woll in John P. Frey najhujša nasprotnika Lewisa. Prvi je predsednik, drugi pa podpredsednik odbora za resolucije.

Konvenciji je bilo predloženih več resolucij: — svoboda za Toma Mooneya; Federacija naj podpira ustanovitev delavske stranke; unije naj se iznebe vseh predsodkov, ki jih goje napram črncem.

WASHINGTON, D. C., 17. nov. — John L. Lewis je danes drzno pozval konvencijo Ameriške Delavske Federacije v Tampa, Fla., naj izključi njegovo organizacijo. Bojeviti načelnik United Mine Workers, ki je obenem tudi načelnik odbora za industrijalno organizacijo, pravi, da so ga zadnja poročila potrdila v veri, da si stara garda v Federaciji ne upa storiti tega tveganega koraka.

— Čemu to cincanje? — je vprašal Lewis. — Mi se že smatramo za izgnane. Med suspenzijo in izključenjem ni menda nobene bistvene razlike. — Upam, da se bo Green dovolj nečesa napil in najedel, da bo imel pogum storiti nekaj, kar namerava. Če misli, da ima pravico izgnati nas, naj nas enostavno izžene.

Povedali so mu, da ga je Green pozval na konvencijo, kjer naj se zagovarja, ker je ustanovil konkurenčno organizacijo. Lewis je odvrnil, da bi se z veseljem podal na pot, če izvršilni odbor prekliče suspenzijo njegovih organizacij in pristašev.

— Če nas želi imeti v Tampu, čemu nam pa ne da poveril, da se bomo udeleževali konvencije kot enakopravni člani? Green se smeši. Saj nas je vendar zato suspendiral, da bi se nas iznebil. Zdaj se pa bje na prsi in nas poziva, naj gremo tja. Mi bi šli, če bi nas smatral za enakopravne. Ker nas pa hoče komandirati, nam niti na misel ne pride, da bi se odzvali njegovim hinavskim vabilom.

Najhujša Lewisova nasprotnika sta Green in William Hutcheson, predsednik unije carpenterjev. Rada bi izključila Lewisove pristaše, pa se bo jita usodnih posledic.

Fašisti sipljejo bombe na Madrid

PRESEDNIK BO ODPOTOVAL V BUENOS AIRES

Predsednik Roosevelt se bo jutri odpeljal s križarko Indianapolis. — Govoril bo na pan-ameriški konferenci.

WASHINGTON, D. C., 17. nov. — Predsednik Roosevelt se je večeraj zvečer končno odločil, da bo odpotoval v Buenos Aires v Argentini, kjer bo govoril na pan-ameriški konferenci 1. decembra.

Predsednik bo v sredo v Charleston, S. C., stopil na križarko Indianapolis, s katero se bo peljal na otoka Windward in Leeward ter se bo 21. nov. vstavil v Trinidadu, kjer bo križarka vzela na krov kurivo. Toda predsednik bo ostal na križarki. 27. novembra bo križarka dospela v Rio de Janeiro, kjer bo predsednik en dan gost brazilskega predsednika Getulio Vargasa. Križarko bo spremljala križarka Chester, ki bo imela na krovu časnikarske poročevalce.

Križarka Indianapolis bo 30. novembra dospela v meko, sedaj nedoločeno, argentinsko pristanišče. Od tam se bo predsednik odpeljal v Buenos Aires, kamor bo dospel 1. decembra zjutraj. Na otvoritveni seji pan-ameriške konference bo imel govor.

Naslednjega dne bo predsednik odpotoval iz Buenos Aires ter se bo 3. decembra vstavil v Montevideo v Urugvaj. Stopil bo sicer na suho, toda se bo še istega dne odpeljal proti Združenim državam.

Na povratni vožnji se bo križarka Indianapolis zopet vstavila v Trinidadu in si bo zopet napolnila svoje zaloge kuriva. 14. decembra pa bo križarka dospela zopet v Charleston, od koder bo predsednik odpotoval v Warm Springs, Ga., ako mu bo dovoljeval politični položaj.

Predsednika bodo na njegovi vožnji spremljevali mornariški adjutant kapitan Paul Bastedo, vojaški adjutant polkovnik Edwin M. Watson, njegov telesni zdravnik, stotnik R. T. McIntyre, njegov najstarejši sin James in predsednikov prijatelj Edward Gallagher.

AVSTRILJSKI VNANJI MINISTER PRI HITLERJU

DUNAJ, Avstrija, 17. nov. — Avstrijski vnanji minister Guido Schmidt bo jutri odpotoval v Berlin, kjer bo obiskal Hitlerja.

MORNARIŠKO STAVKO HOČEJO PORAVNATI

Osem županov je imelo konferenco v Beli hiši v Washingtonu. — Pozivljajo mornarje in gospodarje, da se pogajajo.

WASHINGTON, D. C., 17. novembra. — Župani osmih pristaniških mest so se sestali v Beli hiši s predsednikom Rooseveltom in so razpravljali o položaju mornariške stavke. Pozvali so lastnike parobrodnih družb in mornarje, da predložijo svoje težnje posredovalnemu odboru, katerega bo imenoval predsednik Roosevelt.

Ker stavka na vzhodni obali ni "postavna", so župani New Yorka, Philadelphije in Bostona dodali k pozivu še svoje posebne pripombe.

Poziv je bil izročen voditjem obeh strank in se glasi: "Podpisani župani na pacifiški in atlantski obali in v Mehikem zalvu smo mnenja, da stavka v svojem sedanjem razvoju splošnosti mnogo škoduje. Ako ostane položaj stavke še dalje na mrtvi točki, tedaj bodo nastale velikanske izgube za delavce, za lastnike parobrodskih družb in za vsako naše mesto.

Zato sedaj javno prosimo vse v ta spor zapletene družbe, da vsa sporna vprašanja predložijo v poravnavo.

Kakorhitro bomo imeli zagotovilo vsesh strank, da se podvržejo taki poravnavi, bomo takoj naprosili predsednika Združenih držav, da imenuje posredovalne odbore za pacifiško, atlantsko in mehško obal. "Tekom posredovalnih pogajanj želimo, da se parobrodni promet obnovi brez kakšne škode za katerokoli stranko."

PREVOZ KRALJEVEGA TRUPLA

BRINDISI Italija, 16. nov. Trupla bivšega grškega kralja Konstantina, njegove žene in matere so na potu na Grško na krovu grške križarke Averoff, katero spremlja flotila grških in italijanskih ladij.

Konstantin je umrl pred 13 leti in je bilo njegovo truplo položeno v grobnico v ruski pravoslavni cerkvi v Florenci. V grobnici je bilo tudi začasno prepivališče Konstantinove žene, kraljice Zofije in njegove matere Olge.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

RAZSTRELBA V TOVARNI ZA SMODNIK

V južni Franciji je smodnišnica zletela v zrak. 35 ljudi je mrtvih, nad 200 ranjenih. — V razdalji desetih milj so popokale vse šipe.

SAINT CHAMAS, Francija, 17. novembra. — Največja francoska tovarna za smodnik v 24 milj od Marseilles oddaljenem kraju Saint Chamas je v ponedeljek zvečer zletela v zrak. Pri razstrelbi je bilo ubitih 35 oseb in nad 200 ranjenih.

Orožniki poročajo, da je bila cela vrsta razstrelb, ki so pretresele vse bližnje kraje in jih je bilo slišati na razdaljo 10 milj.

Prva razstrelba se je dogodila v skladišču in takoj je svignilo proti nebu celo morje plamena.

Predno so mogli delavci po raznih tovarniških poslopih zbežati na varno, so se na strehe sipale goreče deske, kar je imelo za posledico, da je sledila razstrelba za razstrelbo.

V nekaj minutah so bila vsa poslopja kup kadečih se razvalin.

Nekateri ranjenci so pribežali iz gorečih poslopij in so jih vaščani takoj vzeli v svojo oskrbo.

Telefonistinja je sporočila, da je bilo več sto oseb ranjenih, da pa nikdo ne ve, kaj je povzročilo razstrelbo. Vsi prebivalci so prihiteli na kraj nesreče in vas je popolnoma prazna. Vse šipe v razdalji desetih milj so popokale.

SMRT SLAVNE PEVKE

HOLLYWOOD, Cal., 17. nov. — Danes je umrl tukaj svetovnoslavna operna pevka Ernestina Schumann-Heink. Stara je bila petinsedemdeset let. V vojni je izgubila dva simova.

ROJAKI, NAROČITE!

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1937 Stane 50c

BLAZNIKOVA PRATIKA za leto 1937. Stane 25c

ŠTIRI KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1937. — Stanejo \$1.50

Naročili smo tudi knjige MOHORJEVE DRUŽBE in ko jih doimo, bomo objavili v listu.

KNJIGARNA "Glas Naroda" 216 W. 18th Street New York City

BOJI ZA POSEST GLAVNEGA MESTA SE NADALJUJEJO

MADRID, Španska, 17. novembra. — Po celodnevem bombardiranju s suhega in iz zraka je bil proti večeru Madrid na več krajih v plamenih. Ubitih je bilo 60 oseb. V Vseučiliškem mestu je bilo slišati neprestano streljanje s strojnimi, ki so republikanci skušali odbiti fašistični napad od Cuatro Caminos.

Fašisti so z nepričakovanim napadom zasedli bivšo angleško bolnišnico v Cuatro Caminos in republikanci so jih silovito napadli, da jih preženejo. Mnogo hiš je zanetil artilerijski ogenj, druge pa bombe iz aeroplanov.

V treh zračnih napadih je bilo ranjenih nad 150 oseb. Pri tretjem napadu, ko je že bila tema, so fašisti vrgli bombo na Atocha železniško postajo blizu cortesove palače.

V južnem delu mesta so bombe iz znaka zažgale bolnišnico San Carlos in splošno bolnišnico.

Tekom zračnega napada je bilo izstreljenih 5 fašističnih aeroplanov. 23 vladnih aeroplanov je zasledovalo 13 sovražnih aeroplanov.

Ena bomba je padla blizu francoskega poslanstva. Vse hiše v bližini so bile izpraznjene.

Boji za posest Vseučiliškega mesta so trajali od polnoči v nedeljo do poldneva v ponedeljek. Slednjic se so morali fašisti umakniti čez reko Manzanares. Medtem ko se pripravljala infanterija na nov napad, obstreljuje artilerija druge dele mesta.

Prebivalstvo je skoro popolnoma izpraznilo Rosales okraj južno od Vseučiliškega mesta. Mnogo hiš je že porušenih.

Medtem ko vlada priznava, da postaja položaj mesta bolj resen, zatrjuje, da imajo vladne čete dovolj vojnega materiala, da odbijejo sovražni napad.

Vladni opazovalci so sporočili, da se uporniki pripravljajo na splošni napad na Madrid.

MADRID, Španska, 17. nov. — Fašisti zbirajo tanke in infanterijo, da vprizorijo splošni napad na mesto. Prve marokanske čete so že dospеле v Vseučiliško mesto, na severozapadni strani mesta. Za Marokance je general Franco zbral tanke, ki bodo takoj pričeli prodirati, ko prejme poročilo od svojih prednih čet, da so si priborile pot v mesto.

Medtem ko so fašistični letali metali ves dan na Vseučiliško mesto po 200 funtov težke bombe, so topovi neprestano grmeli.

Na utrdbe ob reki Manzanares je padlo 10 ton bomb in fašisti napevajo vse svoje sile, da si pribore pot v Madrid.

Fašisti z artilerijo obstreljujejo Segovia most. Polkovnik Tella je zasedel nek grič, ki ob-

vladuje Toledo most. Na tem mestu so se republikanci močno utrdili s postojankami strojnje in z globokimi strelnimi jarki, ki so varni pred bombami iz zraka.

Nek poročevalce poroča, da je v avtomobilu opazoval aeroplane, ki so bombardirali Madrid. Na radio v svojem avtomobilu je slišal svarilo na Madridčane, da se naj skrijejo v kleti pred bombami. Nekaj minut pozneje pa je bilo na radio slišati opero "Carmen".

HABSBURŠKA ZVEZDA VSTAJA

DUNAJ, Avstrija, 17. nov. — Habsburška zvezda zopet vstaja in na tisoče habsburških privrženec pričakuje v bližnji bodočnosti tri važna naznanila:

1. Nadvojvoda Oton se bo v kratkem vrnil v Avstrijo.
2. Oton se bo poročil z italijansko princezo Marijo; in
3. Nadvojvodinja Adelajda se bo poročila z mladim vдовelim belgijskim kraljem Leopoldom.

Pogajanja za vse te tri zadeve se povoljno razvijajo. Hitler in Mussolini sta že dala tiho dovoljenje, da Oton zasede avstrijski in mogoče tudi madžarski prestol.

Nemško politiko v Avstriji večinoma določa nemški poslanik Franz von Papen, ki je odločen monarhist.

Mussolini že dolgo goji vroče željo, da bi čimbolj pritegnil Avstrijo k Italiji, kar more najprej doseči s tem, ako se nadvojvoda Oton poroči s hčerjo italijanskega kralja.

Kralj Leopold bo po končanem dvornem zalovanju po kraljici Astridi, ki je bila ubita pri avtomobilski nesreči v Švici, najbrže pripeljal nadvojvodinjo Adelajdo v Bruselj kot kraljico in kot mater svojih otrok.

PLAČAL ZABAVO CELEMU MESTU

BURLINGTON, Colo., 16. novembra. — Sim Hudson je plačal za zabavo celemu mestu, ker je dobil stavo pri zadnjih predsedniških volitvah. V nedeljo popoldne je vsakdo dobil zastoj dobro kosilo. Ves dan sta bila v mestu dva plesa. Na ulicah so igrali štiri godbe. Popoldne je bila parada, katere se je udeležilo okoli 9000 ljudi. Hudsonovi stroški za to zabavo so znažali \$4000.

"Glas Naroda"

(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	\$6.00	Za New York za celo leto	\$7.00
Za pol leta	\$3.00	Za pol leta	\$3.50
Za četrt leta	\$1.50	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
		Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement or Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

MED DVEMA OGNJEMA

Leta 1913 in 1914 je bila Evropa do zob oborožena, kot je tudi danes.

Takrat se je kajzer postavil s svojo močjo, danes se pa postavljajo Hitler, Mussolini in Stalin.

Kajzerjev cilj ni bila samo najboljša armada, pač pa tudi največja mornarica.

Angliji to seveda ni bilo povšeči. Nemčijo je smatrala za najnevarnejšo konkurentko. Angleški državniki so vedeli, da mora prej ali slej izbruhnuti resen, oborožen spor.

Ni jim bilo treba dolgo čakati. V Sarajevu je počil strel. Kroglja ni ubila samo avstrijskega prestolonaslednika, ampak je zanetila evropski požar.

Sličen položaj je sedaj v Evropi. Evropski državniki se s strahom ozirajo proti Španki.

Pomoči baje letajo nemški letalci preko Francije in se pridružujejo španskim fašistom. Italija pošilja fašistom orožje, Rusija podpira z živili, orožjem in municijo špansko vladno vojaštvo.

Nekateri že napovedujejo, da bo vojna med Nemčijo in Rusijo izvojevana na španskih tleh.

Na Daljnem istoku se je začela dvigati Kitajska, ker noče biti več ponižna služabnica objestne Japonske.

General Chiang Kaj-Sek je iz nekega neznanega vira dobil ogromne vsote denarja ter je začel reorganizirati kitajsko armado. Opremil jo bo s tanki, letali in najmodernejšim orožjem.

Narodi in države vzhodno in zapadno od Združenih držav se kličejo na korajžo. Grmadijo vojne potrebnosti za dan, ki bo nekoč napočil, pa nihče natančno ne ve kdaj.

Mi smo pa tukaj v sredi med njimi.

Stališče Amerike bi ne bilo vredno zavidanja, če bi bila ameriška zemlja majhna, bogata in lahko dosegljiva. Toda Amerika je velika in se je da doseči edinole, če opusti svojo stražo.

Vsled tega lahko ohrani svojo nevtralnost, samo če je hoče ohraniti.

"Ohraniti nevtralnost" se pravi, obdržati naše fante doma, ne jih pa pošiljati v tuje dežele, borit se za "slavo" in "čast", kot so se šli naprimer boriti leta 1917.

Amerika lahko ohrani nevtralnost, če se ne nagne ne na to ne na ono stran in če ameriška vlada pove ameriškim trgovcem, da ne bo ščitila njihovega blaga, ki ga bodo pošiljali bojujočim se državam.

Severna, Centralna in Južna Amerika lahko žive same zase. Pridelajo in producirajo lahko vse, karkoli potrebujejo.

Predsednik Roosevelt je odpotoval proti Južni Ameriki. Tam bo pozdravil ameriške prijatelje in sosede ter utrdil mir in solidarnost za slučaj, da izbruhne vojna v Aziji ali v Evropi.

WPA obvaruje svoje delavce. Iz Jugoslavije.

SLEPARSTVO

Pred okrožnim sodiščem v Sremski Mitrovici je bil razkrinkan nevaren slepar. Zveza srbskih zemljoradniških združenj je tožila nekega Ranka Rakića, ki je za njo v Sremu in Vojvodini kupoval svinje ter jo osleparil pri obračunih. Ko je sodišče dobilo ovadbo, se je začelo zanimati za Rakićevo poslovanje in tako so prišle na dan njegove nevarne sleparije. Izkazalo se je, da je Rakić lani iz Šida razposlal po vsej Jugoslaviji nad 500 pisem in oglasov, s katerimi je iskal zastopnike in inkasante za svojo veliko trgovino, katere pa sploh ni imel. Od ponudnikov je zahteval, da mu za informacije pošljejo zneske od 20 do 170 Din na neko banko. Mnogi reveži so mu nasledili, a bilo bi gotovo še več žrtev, če ga ne bi bila ovadila zveza združenj. Zadeva z zvezo zemljoradniških združenj se ni končala, zaradi sleparij s trgovino, ki je sploh ni bilo, pa so ga obsodili na leto dni ječe. Rakić je bil že leta 1921 zaradi poneverbe obsojen na dve leti ječe.

STRAŠEN OBRACUN S TATOV

V Novskem Segecu, naselju blizu Novske, čigar prebivalstvo tvorijo večinoma Zagorci, ki so se tam naselili pred kakimi 10 leti, se je ono noč pripetil strašen zločin. Vaščani so osumnili brate Culjake, da jim krađejo živež in kokoši. Sredi noči je kakih 30 vaščanov razgretih od alkohola navalilo na Culjakove domačije. Razbijali in lomili so vse, kar jim je prišlo pod roke, prebivalce pa so neusmiljeno pretepali. Nekega hlapca, ki se je napadal cem upiral, so zvezali z vrvmi in zvezanega vrgli v potok. Trupla nesrečnega hlapca še zdaj niso našli. Tam, kjer so stali Culjakove domačije, so bile drugo jutro samo ruševine in več stanovančev treh hiš so morali odpremiti v bolnico. O-rožniki so zaradi strašnega dogodka pol vasi odvedli v zapor. Revno naselje je doslej uživalo sloves miroljubnosti in si nihče ne more razložiti, kako je prišlo do tako strašnega izbruha besnosti.

KRVODAJALCI V ZAGREBU SE ORGANIZIRAJO

Dolga in pestra vrsta društev v Zagrebu dobi prirastek. Svoje strokovno organizacijo snujejo namreč ljudje, ki prodajajo svojo kri za transfuzije. Namen strokovne organizacije za-

Mleko ji je izčistilo kožo

V večkrat, ko se je vse drugo izjalovilo, se da nečisto polt izčistiti enostavno s pitjem mleka. Mleko je bogat vir kalcija. Marsikateri kožni nered ima svoj izvor direktno v pomanjkanju kalcija. Potem vidite, da z vsako čašo mleka, ki jo izpijete, dobite cenoeno kalcijsko lepoto zdravljenje. Začnite torej danes piti mleko... večja lepota bo sledila.

IZČISTITE SVOJO POLT Z MLEKOM

ZA SHUŠANJE. V lahko strokovnjaško shujšate, ne da bi izgubili živahnost ali posturalno kožo, s pitjem mleka. Pišite za slavno BREZPLACNO knjižico, "The Milky Way". Enostavno pošljite dopisnico z vašim imenom in naslovom na: Bureau of Milk Publicity, Albany

THE STATE OF NEW YORK

Peter Zgaga

Zadovoljen je tisti človek, ki ima v žepu pet dolarjev in pravi: — Hvala Bogu, da jih je pet, da ni samo eden.

Nezadovoljen je pa tisti, ki pravi: — Oh, čemu jih ni deset!

Ko se ženska bori za ljubezen, je njeno najbolj priljubljeno orožje laž.

Nekateri imajo zelo veliko orožarno.

Znanstveniki so dognali, da človek godbo dosti lažje poslušata, če ima zaprte oči.

Še dosti lažje jo pa poslušata, če imajo tisti, ki sede poleg njega, med petjem ali godbo usta zaprta.

Lahkoživčeka so silili, da bi se oženil.

Nastevali so mu ženske, ki bi ga rade vzele, on pa ni hotel o ženitvi ničesar slišati.

Ko mu je bilo nadležnega prigovarjanja že preveč, jim je zavezal jezike z besedami: — Tak dajte mi, po mir. Po pravici vam povem, da raje zjutraj z mačkam vstanem kot bi šel zvečer spat s kako nemumno gosjo.

Dandanes so taki časi, da ni več treba moškemu za ženskami letati.

Dandanes ženska rada počeka.

Kdaj je ženska stara?

O, o tem vprašanju je bilo že dosti razprave, pa menda ni še nihče pravilno odgovoril nanj.

Tudi jaz ne bom odgovarjal na vprašanje: — Kdaj je ženska stara? Na to sploh ni mogoče odgovoriti.

To, kar vam bom povedal, je res:

— Sedemdeset let stara maničica je šla kupovat klobuk. Pa ni nič kupila, ampak se je prijezila nazaj: — Ja, saj pravim, v tisti štor pa že ne grem več. Take klobuke so mi ponujali kot da bi bila stara osemdeset let.

Božič je blizu, kmalu bo sveti Miklavž.

Oh, kje so časi, ko smo še trdno verovali vanj.

Današnji svet, niti mladina, ne veruje več.

Sedemletnega paglavca so vprašali: — Kaj ti bo prinesel sveti Miklavž?

— Ne vem.

— Kaj ti je pa lani prinesel?

— Meni je prinesel obleko, pištolo in album za znamke; sestri je prinesel kandy, punčko in voziček; materi pa kožuh, čevlje in klobuk.

— Kaj pa očetu?

— Očetu je pa hlače spreglal.

Na svetu se dogajajo vsako vrstni slučaj.

V New Yorku je živel možak, ki je bil vsega sit, dasi je bil sestradan in lačen. Zato je sklenil, da se bo poslovil od tega sveta.

Zaprl je okna, odprl je plin in legel na posteljo. Toda stanovanje je imelo odprtine na vseh koncih in krajih, in plin ni učenokoval.

Naslednjega dne je zopet poskušal. Z vato je zamašil razpoke in odprtine, odprl plin, se pripravil za drugi svet. Pa mu ni uspelo.

Prebudil se je nekoliko omanjen, sicer pa čil in zdrav. In tako je še dostikrat poskušal do konca meseca.

Oh koncu meseca pa dobi račun za plin. Ko je račun pogledal, je vztrepetal, telebnil na tla in mrtev obležal.

Zadela ga je kap.

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODYRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.— " "	\$ 10.85
\$ 15.— " "	\$ 16.—
\$ 20.— " "	\$ 21.—
\$ 30.— " "	\$ 31.25
\$ 40.— " "	\$ 41.50
\$ 50.— " "	\$ 51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJIBNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Hitite

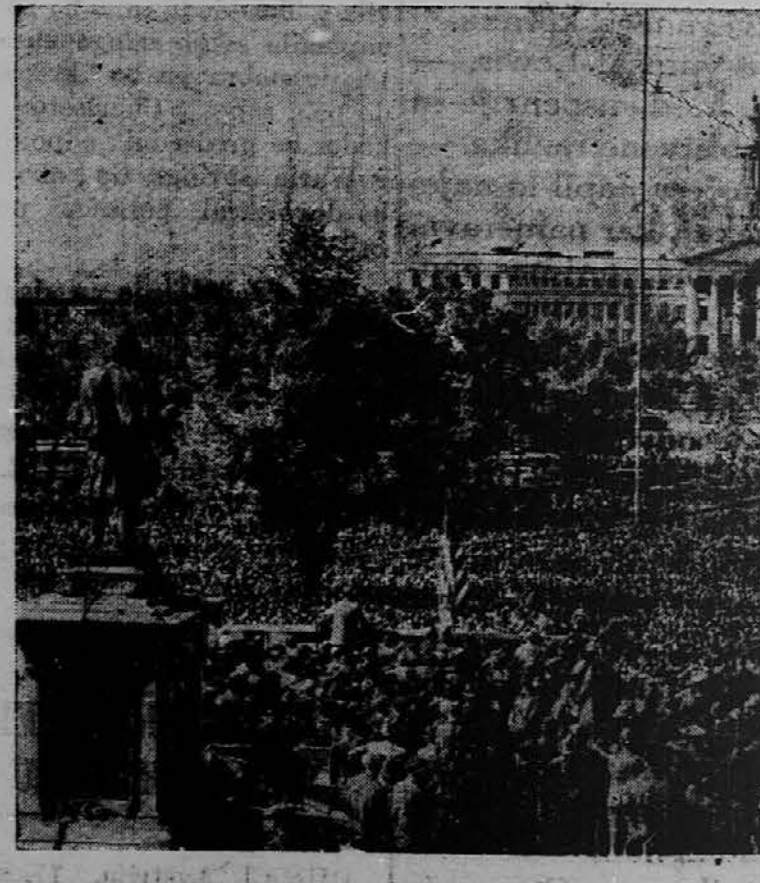
z božičnimi darili.

Ker nastajajo zaradi nestalnosti na denarnem trgu včasih precejšnje zamude pri dostavljenju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj odpošljejo svojcem v domovino denarna darila, namenjena za Božič.

Če pošljete sedaj, vam lahko jamčimo, da bodo pošiljatev pravočasno dospеле.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

EVROPSKA DIPLOMATA

Slika nam predstavlja silno množico ljudi, ki se je zbrala pred državnim kapitalom v Denveru, ko je imel predsednik Roosevelt enega svojih kampanjskih govorov.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. RUHLE-GERSTE:

ČERI V ZAKONU

"Skočiti moram se k šivilji" je dejala gospa Mila. "Stanuje v ozki ulici desno od Zelenjadnega trga."

"Dobro vem, kaj je Mihelova ulica," je odvrnil Pavel, soprog. "A ti se motiš, ne leži namreč desno, marveč levo od Zelenjadnega trga."

"Levo?" de Mila začudeno. "O tem ni govora."

"Tebi manjka krajevne čute, dragica, saj to vemo," pravi Pavel očetovsko. "Poglej naršnem ti."

In urno začne s palico risati po tleh. Ker je pa Vaclavov trg flakovan, ostane načrt neviden.

"Mihelova ulica je desno," trmasto ponavlja Mila. Očitek, da nima krajevne čute, jo je bil užalil. "Svoje glavec si! Vedno hočeš imeti prav! No, dobro, da Mihelova ulica ni kje v notranji Afriki... pojdi z menoj, takoj se prepričaš."

"Nisem svoje glavec, a ti ni maš niti trohice krajevne čute," mrmra mož, ko gresta proti Zelenjadnemu trgu. Oba molčita pet minut, napeto pričakujejo trenutka, ko bo moral drugi uvideti svojo zmotu.

V tem pa se jima marsikaj plete po mislih.

"Zakaj mi mora vedno ugovarjati," z grenkostjo premišljuje Mila. "Kakor učitelj slabemu učencu, ki sploh ne sme ničesar vedeti..."

"Vedno trdi kako stvar tjavendan," si žalostno misli mož, "in potem je prenečimerna, da bi svojo zmotu priznala in popustiti moram vedno jaz."

"Vedno moram biti neumna goska," premišlja Mila, se za spoznanje grenkeje, "po njegovem brez vodstva sploh ne morem obstati in se ne spoznam ne v življenju ne na Zelenjadnem trgu."

Rahel hlad jo prevzema. "Kako osamljen je vendar mož s svojo logiko," si misli Pavel — "Mila je vendar razumna in dobra žena, a v logiki ali boljše nelogiki so vse ženske enake."

Rahla jeza mu je pordečila obraz.

Tako sta iz Biserne ulice do spela na Zelenjadni trg.

"Torej," zmagoslavno zakliče Mila in ga potegne na

desno. "Kje je Mihelova ulica? Desno ali levo?"

"Seveda levo, ljubo dete," deje mož samozvestno in jo vede čez trg do vhoda v Lončarsko ulico. "Ali ne vidiš? Tam se odcepi, tamle na levo! Seveda imam prav jaz."

"Kaj!" zavpije Mila in ga vleče sredi med zelenjadne branjeve, rad bi me menda prepričal, da ne znam ločiti med desnim in levim. Tamle, tamle desno je Mihelova ulica! Da, tista tamle! Pojdi pokažem ti, ulični napis, ti trdoglavec, ti!"

Zdaj stojita ob vhodu Mihelove ulice. Desno in levo je sedaj za njunim hrbtom. Stojita in se pripravata. Pa ne več za Mihelovo ulico, marveč za več, za veliko več. Zopet mora pomagati palica in potem še listek in svinčnik, a dokazuje se v resnici ne tiče več Mihelove ulice, marveč trme, nelogičnosti, nečimernosti, samopasnosti, ki jo hočeta drug drugemu dokazati.

"Čudno, nikoli se ne prepričava, zdaj pa zaradi take neumnosti..." megljeno misli Mila, v tem ko burno, prepričujejo moža. "Vseh osem let se nisva pričkala. In zakaj ne? Zato ker sem jaz vedno popustila. Ne razumeva se. Govoriva dva docela različna jezika. Vedno, vedno me je zatiral, je ravnal z menoj kakor z majhnim otrokom, me učil in vzgajal..."

in jaz neumnica sem vse to mirno prenašala. A topot, nak, saj bi morala biti blazna, če bi priznala, da leži Mihelova ulica na levi, ko vendar vidim na lastne oči..."

"Leta in leta sem molčal," si grenko misli Pavel, "sem tiho prenašal vso to otročjo samozavest, to muhavost, te trditve tjavendan. To je že preneumno — podoba je, da se sploh nikdar nisva razumela. Blazno sem jo precejeval. In zdaj naj priznam, da leži Mihelova ulica desno, ko vendar vidim na lastne oči, da se odcepi na levo!"

Medtem sta vsa sovražna molče blodila po trgu in stojita na tisti strani trga, kjer je Stari prehod.

"Ali se ne bi raje pobotala?" trdno misli Mila. "Saj se ipak ne izplača pričakati..."

"Poglej dete," pravi Pavel spravljivo, "precej morava končati ta neumni prepri. Če prideš tu iz Prehoda, potem leži Viteški ulica desno pred nama, levo pa Mihelova ulica."

"Toda midva vendar ne prihajava iz Prehoda," pravi Mila čisto tiho, tako ji gre na jok. "Midva prihajava iz tržnice, to sem bila vendar takoj rekla, midva prihajava iz tržnice proti Viteški ulici, levo je Lončarska ulica, desno pa Mihelova ulica..."

"Kako iz tržnice? O tem sploh ni bilo govora! Na Zelenjadni trg prideš najhitreje po Starem prehodu..."

Oba sta pozabila, da sta malo prej prišla na trg po Biserne ulici, ki leži osebno na sredi.

V Mili so vstajala nova neznanja čuvstva. Na spravo s Pavlom ne misli več. Ta živi v drugem svetu, obdaja ga neprodurna plast namna in klubovalnosti.

"Laže... ponareja... vse njegovo življenje je ena sama ponaredba... vse najino življenje... dolgih osem let sva igrala ulogo srečnih zakoncev in pri kaki takile bedasti ulice se pokaže, da pravzaprav nič ne veva drug o drugem... pa sem ga tako oboževala, mu slepo verjela; temu tujemu nesimpatičnemu človeku." In Mila komaj požira solze.

Tudi v Pavlu vstajajo nova, nepoznana čuvstva: srd in zaničevanje proti ženi.

"S tako histerično osebo sem napravil najboljša leta svojega življenja," si misli grenko, "nikoli se nisem bil zavedel, da je neumna, neumna in neumna, samo z izobrazbo prepleškana. Celo svojih pet zdravih čutov zlorablja v to, da bi bilo videti, kakor da vse ve — ali kako sem bil ljubil to ženo! Vse je minilo! In zaradi take neumnosti! Jaz grem zdaj," je iznenada glasno dejal in se obrnil proti Prehodu. Tudi Mila je odšla, skozi tržnico.

Zvečer sta morala skupaj k znanecem. Med seboj ne govorita in se le raztreseno udeležujeta pogovora drugih. Razpravljali so o modernem gledališču in prišli tudi na Ibse-novo in Strindbergovo dobo.

"Ali se spominjate prizora iz 'Labodnika', je vprašal eden gospodov. "Kako gre nekdo preko odra in potem pravi Labodnik, da je bil plav, princ pa, da je bil zelen ter nastane velik prepri, občinstvo pa vidi: mož ima dvobarvno obleko, pol modro, pol zeleno." "Ne spominjam se več natančno, kako se stvar konča to-

PREVZELI SMO PREOSTALE LETNIKE

"ČASA"

ki ga je izdajal in pisal

Frank Kerže

VSAK LETNIK IMA 12 ZVEZKOV PO 40 STRANI VELIKEGA FORMATA, Torej je vsak letnik KNJIGA S SKORO 500 STRANMI

Čitani boste lepe povesti, razprave, nasvete za dom in zdravje in stotero drugega.

Zadnja prilika, da pridite do te revije, ker ni dosti zvezkov na razpolago.

Cena vsakega letnika je \$2.— za naročnike, za druge pa \$3.—

Imamo letnike od 1919 do 1927— razven letnika 1921, ki je razprodan.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18TH STREET New York

liko mi je ostalo v spominu, da se oba v trenutku izgubita, da se nekaj stre, ker ne umeta v pravem trenutku stopiti drug k drugemu in zavzeti taistega stališča, takorekoč..."

"Tak trenutek nastopi v vsakem zakonu," meni črnogleda Mila.

"Pa tudi zopet mine," dopolni optimistični Pavel in ljubeznivo pogleda svojo ženo. Kasneje je Mila zašepetala:

"Ali ne leži Mihelova ulica desno in levo obenem? In ali nista obe strani najini?"

MESTO BREZ DAVKOV.

V Avstraliji so slučajno odkrili neko mesto, ki nima ne občinske uprave ne policije in ne gasilcev, kjer ni treba plačevati davkov in kjer ni ne bločev ne brezposelnih in ne zločincev. To mesto, ki je za kakih 400 milj oddaljeno od Sidneya, se imenuje Koylarenberry. Avstralskim oblastem doslej ni bilo še nič znanega o tem mestu in so poslali tjakaj svoje uradnike. Prebivalci mesta so ponosni na to, da imajo izborno bolnišnico, vodovod in električno razsvetljavo. Doslej so meščani lepo in složno živeli. Prav hudi so, da so jih "odkrili" in bo zdaj konec pravljice. Avstralska vlada je že poslala tja razpis davkov, sedanjih in zaostalnih, ki jih bo neusmiljeno izterjala. Postavila bo tudi državne urade in uradnike.

PAIN-EXPELLER

Tisočeri so dobili pomoč pri bolešnih ali bolečinah vnetih mišic — s par vdreženji.

PAIN-EXPELLER

z varstveno znamko Sidro v rabi 70 let.

LINIMEN

ROOSEVELT V COLORADU

Francoski ministrski predsednik Leon Blum in angleški vnanji minister Anthony Eden (na desni), fotografirana v Ženevi.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

61

"Vi se pa res pravi!" se je namrdnila Lizi-ka, ko je čez dlje časa bila spet prosta. Ročno je odbrzela stran, dočim je Vili smehom preskočil občestni jarek in izginil med grmovjem.

S Hubertovega je s tenkim odmevom klical zvon k večerji. Vili je začel po pešpoti ob cesti teči, vedno hitreje. Skoro brez sapa je prišel do vrat v park in se pognal po temnem drevo-redu. Ko je prispel na odprt prostor pred gradom, ga je napadel nenadoma krčevit kašelj. Opetokaj se je naslonil na drevo in si pritisnil žepni robec na usta.

Ko je napad minil, je stopil počasi na odprti prostor, ki so ga obsevala razsvetljena okna. Pred verando je postal, potegnil s kazalec po ustnicah in se zagledal v robec. "Ah, neumnost!" je zamrmral in v skoku zajel vse tri stopnice na verando.

V obednici je našel Kiti, Gundi Kleesbergovo in Roberta že pri večerji. Tasilov prostor je bil še prazen. Ko je Vili stopil v obednico, ga je sestra vprašala: "Ali si jo našel?"

Dvomnje tega vprašanja ga je spravilo v smeh. "Seveda! Saj tudi ni bilo preveč težko." Sedel je na svoj prostor in si veselo trl roke. Med večerjo je sam skrbel za zabavo, stresal na dan vse novice iz prestolnice in s sunljivo vnemo segal po kozarcu. Robert je to opazil, svarače pogledal brata in mu odmaknil steklenico z vinom izpred rok. Vili je pomen tega pogleda menda razumel; zmignil je sicer zlovoljno z rameni, vendar se je molče vdal. Za nekaj minut ga je minila dobra volja, potem so pu začele besede spet žuboreti iz ust kakor bister studenček. Uspeli, ki ga je s tem dosegl, je bil seveda kaj dvomljiv. Robert je nervozno jedel in menda ni poslušal. Kiti je bila raztresena in Gundi Kleesbergova se je odvala v molk užaljane časti. Pri vihravem razkladanju Vilijevih novic so prišle na vrsto tudi gledališke marnje. Kljub temu, da se je Gundi Kleesbergova nemirno odkašljevala, je pripovedoval Vili o nekem dvoboju in da je v skandalu zapletena tudi prva plesalka v solu, in potem se je obrnil proti sestri:

"In, ali že več najnovejše? To te mora posebno zanimati. Saj si tako navdušena za Herweghovo."

Prestrašeno je pogledala Kiti kvišku in čutila kako ji je zalila lice vroča rdečica.

"Pomisli, Herweghova zapusti oder. To je velika izguba. Izreden glas in je umetnica prve vrste."

"Da, to je!" je pritrdila Kiti bojevito. "Zelo jo spoštujem in ne trpim pod nobenim pogojem, da bi vpričo mene zinil kdo le eno neprijazno besedo o Ani Herwegh."

"Toda, miška, kaj se razgrevaš?" se je zasmajal Vili. "Saj govorim o njej samo najboljše. Resnična umetnica! Povrh še mlada in lepa. Vsemu temu res nimam kaj oporekati. Reči sem hotel samo, da je ta nenaden odhod zagonetna stvar. Nihče ne ve..."

"Gospodična Herwegh bo gotovo imela tel-tne razloge."

"Čuj, miška, zdajle si pa znebila prav salomopske! A prav ti vzroki vzbujajo radovednost! Včeraj so prinesli listi po vatle dolge članke, navdušeno slavili odhajajočo umetnico in tarnali o nenadomestni izgubi. Seveda domnevajo, da se bo omožila. A s kom? En list je cikal na ime iz visoke aristokracije. Rad bi vedel, koga je menil."

"Časnikarske marnje!" je dejal Robert. "Če se tudi za govoricami skriva iskra resnice, nimamo nobenega vzroka, da bi prodajali radovednost. Prvijo, da si je v teh desetih letih svojega gledališkega življenja nabrala lepih denarcev. In na žalost se najdejo ljudje, ki s tem računajo, četudi nosijo krono na svojih žepnih robcih. Po znanem vzorec je ujela plemiča mešane krvi, ki hoče splavati na vrh."

"Ali veš za gotovo, da je res tako?" je vprašala Kiti in glas se ji je dušil od razburjenja.

"Toda miška!" se je začudil Vili.

"Odgovori mi, Robert!"

Počasi je dvignil Robert svoje mrzle oči. — "Mala je zabavna. Kako ti sploh kane v glavo, da se vtičaš tudi ti v pogovor o takih stvareh?"

V Kitinih očeh se je bliskalo od jeze. "O tem, kar vidva imenujeta spodobnost in lepo vedenje, res ne razumem dosti. Menim pa, da bi o damah ne smela govoriti na tak način in še posebno ne, če ne vesta povedati o njej nič drugega, kakor da jo brez vzroka žalita in sumničita."

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovih poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI ! !

IZ BAGDADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina: Smrt Mohamed Emira; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nat.
Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM
4 knjige, 698 strani, s slikami
Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem v Mekko romal; Pri Samarh; Med Jezidi
Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 694 strani, s slikami
Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema
Cena 1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV
4 knjige, s slikami, 577 strani
Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju
Cena 1.50

SATAN IN IŠKARIOT
12 knjig, s slikami, 1704 strani
Vsebina: Iseljenci; Yuma Betar; Na sledu; Nevarnost nasproti; Almaden; V treh delih sveta;
Cena 3.50

Ž U T I
4 knjige, s slikami, 597 strani
Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot
Cena 1.50

IZDAJALEC: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič

V GORAH BALEANA
4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina: Kovač Šimen; Zaroča z zaprekami; V golobujaku; Mohamedanski svetnik
Cena 1.50

WINETOV
12 knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-Cl, lepa Indijanka; Prokletstvo zlata; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winnetov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka
Cena 3.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNA "Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor se namenja potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je pošten v vseh stvarih. Vselej naše dolgoletno iskrijo. Vama zameroma dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje odobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi poizjaje za povratna dovoljenja, potni liste, vizije in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljanji naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno ne dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej hitro za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste počasi in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Potnavzgor

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

31 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Mislim, mati, da mi pač zaupaš, da vem, kako se moram zadržati proti Džorževemu najboljšemu prijatelju."

Stara žena godrnja nekaj nerazumljivega pred se ter nese, kar je nakupila v kuhinjo. Gita zopet gre v svojo sobo in nekaj časa z nagubanim čelom gleda pred se. Kaj je hotela reči s svojimi čudnimi besedami? Ali je mislila tako slabo o njej, da se ji celo drzne približati s tako grdim sumničjem?

Toda Gita si slabo voljo naglo otrese. S černo, staro ženo se ni hotela prerekati in tudi sedaj ne mara več misliti na to. Njena glava in srce sta bila preveč polna drugih stvari. Kako upanje na bodočnost se je danes zopet zbudilo! Ali je še bila tako velika, nerazumljiva sreča za njo? Ali je mogla z lastno močjo svojega moža rešiti zadrege in skrbi?

Jurij Prost!
Gita iztegne roke in gleda v daljino.
"Moj Džorž — moj dragi, moj ljubi!"
Kot izdih ji pride iz prsi.

Za Gito je prišel krasen čas. Medtem ko se je njeno življenje pregibalo dalje navidezno po starem tiru, je vendar zavzelo popolnoma drugo smer.

Džorž jo je poznal predobro, da ne bi na njej zapazil, da jo obvladuje nek notranji nemir. Zato jo vpraša in Gita se izgovori s tem, da je zelo radovedna, ako bo njegova slika našla kakoga kupea. V tem je bil tudi sam poln nemira in se mu je njeno pojasnilo zdelo verjetno.

Neke nedelje sta bila oba na razstavi. Slika je visela dobro in Džorž si mora navzlic svoji skromnosti priznati, da je bilo razstavljenih mnogo slik, ki niso bile boljše, kot je bila njegova. Ako pa bo dobila koga, ki jo bo hotel plačati, pa je bilo veliko vprašanje.

Gitin nemir je seveda veljal njeni lastni zadevi, ki je bila za njo neizmerno velike važnosti, ker je od nje bila odvisna Džorževa svoboda.

Nato pa pridejo nagle odločitve glede njenih del. Hartman je poslal še dva njena romana založništvom, nekaj kratkih stvari pa je vzel za svoj časopis. Vsi trije romani so bili sprejeti in založniki so s prijaznimi izrazi prosili za nadaljnjive pošiljave. Vse to je bilo Giti kot sanje. Ko ji Hartman prinese prvo lepo nagrado, Gita glasno joka in se dolgo ne more pomiriti. Toliko denarja za eno samo delo! — S tresočimi rokami boža bankovce.

"Ali je to v resnici vse moje?"
Hartman se smeje, da prikrije svojo ginjenost.
"Seveda, gospa Gita. In to je šele začetek velikega vira denarja in lavorik."

"Tega ne razumem, ne razumem," pravi tiho ilte.
Hartman jo ginjen pogleda.
"Ali vas je strah pred svojo lastno visokostjo, gospa Gita?" pravi mirno.

Gita globoko vzdihne.
"Skoro se bojim velikega blagoslova, ki se zliva nad mene."
"Nato se boste kmalu privadili. Ničesar se ni mogoče lažje naučiti, kot tega."

Slednjic se Gita zbere in poskoči.
S tresočimi rokami pograbi denar in ga drži proti Hartmanu.

"Tukaj vzemite — in kupite Džoržovo sliko. Boste že videli, kako vam je to mogoče napraviti, ne da bi izvedel za resnico. Zanašam se na vas, moj dragi prijatelj."

"Ali zares ostanete pri tem, da mi zamolčite svoj uspeh?"
Gita odločno prikimava.

"Da, da! Vse to sem dobro premislila zadnje tedne. Ne sme izvedeti, dokler ne bo na višini. Njegova žena ne sme stati nad njim; to bi ga bolelo. Ali tega ne razumete? Džorža dobro poznate, da boste vedeli, kako majhna je njegova samozavest, kako rad obupa sam nad seboj. Vživite se v njegov položaj, v njegovo dušo. Kako bi ga to mučilo, da zanj zaslužim sredstva, ki mu omogočijo njegovo učenje. V njem je lahko užaljen ponos. Mogoče bi se celo branil vzeti od mene vsoto, ki jo potrebuje. Do tega pa ne smem pustiti priti, vse bi moglo biti izgubljeno. Na vse strani sem premislila in sem vedno prišla do istega zaključka. In tako gre kar najbolje. Za ta denar kupite sliko na razstavi. In ako prihodnje tedne, kot pravite, pridejo za mene druga plačila, bova kupila še otroško glavo. Kako je treba to napraviti, prepustim vam. In nato mora Džorž takoj odpovedati svojo službo in iti v Pariz. Denar, ki ga pričakujem, bo zanj zadostoval za celo leto. In tudi pravite, da moj vir še vedno ni izčrpan. Zato nas tudi bodočnost ne sme skrbeti, pa če Džorž tudi takoj ne doseže zvenečega uspeha. Kaj ne, dragi prijatelj, tako bo šlo? Recite mi, da bo tako najbolje."

Gita je govorila z nemirom in v vročici. Oči ji bleste, lica žare.

Hartman prime njene tresoče se roke.
"Sedaj se najprej pomirite, gospa Gita. Razburjenje vas je popolnoma prevzelo. Tako boste še zboleli. In to bi ne bilo prav; potem nam ves denar nič ne koristi. Torej bodite pametni. To zahtevam in vam bom pomagal. Čez drn in strn ne grem. Sam vem, da imate prav. Malo morava igrati komedijo. Pozneje, ko bo Džorž poleg vas stal na višini, potem se mu bova izpovedala, kaj ne?"

Gita mu veselo prikimava.
"Da, tedaj mi bom povedala. Takrat bo resnico prenesel in se na mene ne bo hudoval."

"Hudoval! Še tega bi bilo treba! Zahvaliti, na koleh se vam mora zahvaliti, drugače bom jaz govoril z njim." Gita pritisne roke na srce.

"O, ne, ne zahvaliti se, samo odpustiti. Kajti to, da imam proti njemu tajnost, ki jo delim z drugim človekom, potrebuje oprostjenja."

"Ta drugi človek je njegov in vaš odkritosrčen prijatelj, katerega vaše zaupanje veseli in časti. Nikdar ne bo tega zaupanja zlorabil ali ne kak način varal," pravi Hartman resno in skoro trdo.

(Dalje prihodnjic.)

A. GRDINA:

Poročilo o slikah iz domovine.

(Nadaljevanje.)

24. V vasi Blate pri Dolenji vasi sede pri "kolovratu" Doliškov oče in delajo lonec in skledo. V ozadju stoji z otrokom v naročju žena in sosedova Mica.

25. Cerkev v Dolenji vasi: Ker je bilo ravno pred sv. Rokom, farnim patronom v Dolenji vasi, so pod nadzorstvom g. župnika krasili notranjost cerkve, iz katere je stopil g. župnik, ko ga je film zajel. Na drugi sliki, tudi ob koncu cerkve, je g. župnik z g. dr. Trdanom. Razgovarjata se o zadnjem obisku g. Grdina v Dolenji vasi.

26. Kapelica sv. Terezije, Deteta Jezusa, zgrajene tik nad vasjo na prijaznem holmu. Kapelica je sezidana vsled obljube s prostovoljnimi doneski vaščanov, ki tudi skrbje da je ne prestando vsa v cvetju in tudi lučka nenehoma gori. Darovi prihajajo navadno v takem času, da nihče ne ve, kdo jih je prinesel.

27. Nova Štifta, najbolj sloveča božja pot v ribniški dolini. Cerkev je bila sezidana pred tri sto leti v podobi kupole. Največji šod je na Veliki smaren, dne 15. avgusta. Tedaj se zbere krog Marije Vnebovzete okrog 4.000 ljudi, ki pridejo od osem do deset ur daleč posamič, v procesijah, prepevaje sv. pesmi. Slike predstavljajo od več strani cerkev, vrvenje pred cerkvijo, takozvane "štante", kjer prodajajo raznovrstne sladkarije — konjčke, punčke, srčke in podobno. V ozadju so orjaške lipe, na eni je uta, v katero gre lahko do 15 ljudi. Od leta 1914 upravljajo božjo pot očetje frančiškani.

28. Vas Lipovšen: Jefna hiša, videti so: Jakob Cvar, oče, njegov sin Franc Cvar, bogoslovec, Ivana, mati in Franca, mlada gospodinja, doma iz Slatnika, vulgo Županova.

29. Istim so pridruži še Ivana Trdan, drugošolka iz Sušja.

30. Pred Jefno hišo sede Jakob Cvar, dr. Trdan, Ivana Cvar, stojje pa Alojzij Trdan, Ivana Šile, poročena Cvar, Fr. Cvar in Ivana Trdan.

31. Na klanec nad Sodražico: Janez Ostrman pelje voz suhe robe na kolodvor.

32. Pogled na trg Sodražico v sredini, v okvirju Fajdigeve, Lovrenčičeve, Mikoličeve in Juvancove hiše.

33. Prizor ob trškem vodnjaku: tri deklice dvigajo škaf vode na glavo.

34. Prizor pred Pikčevo hišo: Ivana Levstek krmi kokoši, Franca pelje konja na vodo, gospodinja Urša gre s kolei na njivo. Zraven je videti tudi gospodar Levstek in sosed Lovrenčič, po vsej dolini znani trgovci in konjski prekupeci.

35. "Cesarjevi" fantje delajo rešeta iz žice, suho robo in še drugo raznovrstno drobnarijo.

36. Lander Marija prisede in plete košare, ki jih moški po svetu raznašajo.

37. Družina Levstek pred domačo hišo: Ivan, Uršula, Franca in Ivana Lovrenčič.

38. Evharistični križ na Gori v neposredni bližini cerkve: podobne križe so postavljali preteklo leto v spomin na evharistični kongres v Ljubljani.

39. Farna cerkev na Gori s starodavno lipo, po poti prihajajo prof. dr. Ivan Samsa, dr. Trdan in bogoslovec F. Cvar.

40. Prizor pred Gorniško šolo v "Kotlu": Levstikova dekleta zajemajo vodo iz globokega vodnjaka. Tu uporabljajo za pitno vodo kapnico, ki nalikuje vsled slamatih streh rumenemu vinu. Po cesti prihajajo dr. Samsa, učitelj Petek in bogoslovec Cvar, naš takratni spremljevalec.

41. Vas Petrinji: življenje na vasi okrog polдне. Voznik izpreže konje in jih krmi na prostem pred gostilno pri Miklavovih. Otroci hite skupaj, da si ogledajo prišlece, enako sosedje. Arko Jože, Mežnarjev Anton in drugi.

42. Pogled na ažužno cerkev v Loškem potoku s klanca nad Rusovo vilo.

43. Na Tabru okrog farne cerkve je videti domači g. župnik Jožef Pravhar in novi kaplan Puhar, tema se pridružita še dr. Trdan in Cvar, ki kličejo v pozdrav vsem ameriškim rojakom.

44. Živina g. župnika na pašniku tik pod cerkvijo.

45. Pogled na vas Hrib, ki sniva v večernem mraku.

46. Mihatova družina pred domačo hišo: gospodar Alojzij Trdan, njegova žena Terezija, brat dr. Trdan in njuna mati, ter Alojzijevi otroci. V Ameriki je bil Alojzij dvakrat ter ima tu veliko znancev in prijateljev.

47. Praznikova hiša in družina v Sušju: Jakob Ambrozič in žena Neža, svakinja Ivanova ter s kolesom Ivanov Franca. V ozadju kapelica.

48. Boštjanova hiša z družino: Kozina Jože, mati Franca, in žena Johana, hčerka Nežka in drugi otroci. Jožef je bil že frikar v Ameriki in vse rojake iskreno pozdravlja.

49. Odhod z vozom iz Sušja v Jurjevico: na vozu sedita g. fotograf Tischler in njegov spremljevalec dr. Franca Trdan, konja napreza Trdan Alojzij.

50. Cerkev sv. Križa, podružnica vasi Breze, Kot. Jurjevica, Slatnik in Sušje. Pred pokopališkim nadzidkom sedita Mežnarjeva mati in njen sin.

51. Konec vasi Jurjevica: ob poti, ki drži proti Ribnici, zdevljeta v kozolec fižol Jakobova Mica in Neža.

52. Vas Sajovic: Klunova ali Mihečeva hiša z družino, ki ima v Ameriki dva strica. Pri g. Grdini lahko dobite sliko od hiše in družine. Marija Klun z otroci, ki so pred dobrim letom izgubili očeta.

53. Franc Klun žene kravo na vodo, mati jo poganja s polja, se vračajo s košaro na glavi Kozina Marija, Mihelič Franca, Zakrajšek in vaški otroci.

54. Na vrtu ribniškega dekana: g. dekan Anton Skubic, dr. Trdan in meščansko-šolski katehet Fister Franca.

55. Rojstna hiša frančiškana Stanka Škrabca, slovečega pisatelja in jezikoslovca. Na rojstni hiši so mu postavili hvaležni rojaki 1921 spominsko ploščo.

56. Ljubljanski velesojm: Uprava "Glas Naroda"

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

pročelje pred ribniškim pavilijonom.

57. Razstava suhe robe na velesojmu: rete, rešeta, kuhaličnice, obodi, trkala, bariglje, banke, žlice, noži, korei, škafi, žetariji, brentači, ribežni, sklede, sita, cedila, grablje, toporišča, solnice, stojala, obešalniki, peharji, stružnice, miševalke in pasti. Glavni zastopnik je Prijatelj iz Zamostea pri Sodražici.

58. Krošnjar s krošnjo, ki razkazuje po velesojmu svojo suho robo. S kupčijo se je pohvalil, je bila zelo dobra. Tudi zapel je tisto znano: "Jest deljam škafe in rešeta, rajte, bvente, vsega sijenta, sem mojster jest od žlie, čebnu, keblu, keblie."

59. Ogled s Poljanskih hribov nad Škofjo Loko zge oglje.

60. Vhod na velesojm.

P. S. Seznam od Stiškega slavja bo poslal gospod Ivan Tischler, fotograf. — Tako se glasi poročilo o slikah, ki bodo dospelo.

Kar naj se k temu dostavim, je to, da naj si vsak, kdor želi videti in vedeti ter spoznati katerega od teh, ki so zgoraj omenjeni, za gotovo shrani to poročilo za čas predstave. Slike bodo v najkrajšem času dospelo, nakar bodo občinstvu na razpolago.

Gotovo sem hvaležen gg. Fr. Trdanu in fotografu Tischlerju za tolik trud in delo ter zamudam. Vem pa, da bodo še bolj hvaležni vsi oni, ki bodo te slike videli, ker bodo v njih videli svoje najdražje sorodnike in znance, ki bi jih drugače ne videli nikdar.

KONEC

POZOR NAROČNIKI!

Pazite na številke poleg naslova, ki vam jasno govore, do kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo treba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam delo in stroške, sebi pa zajamčite redno dostavljanje lista.

Resno Vas prosimo, da vpoštevate to opozorilo!

Upava "Glas Naroda"

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušnega spremljevalca.

- 20. novembra: Bremen v Bremen
- 21. novembra: Lafayette v Havre
- 22. novembra: Saturnia v Trst
- 25. novembra: Normandie v Havre
- Berengaria v Cherbourg

BOŽIČNI IZLET V STARO DOMOVINO

Za obisk sorodnikov in prijateljev v stari domovini je božični čas najbolj primeren. Če odpotujete dne 2. decembra s "Queen Mary", ne boste le potovali z najnovejšim in najhitrejšim parnikom na svetu, ampak boste tudi v spremstvu dobro znanega spremljevalca —

M. S. Ekeroviča,

člana jugoslovanskega oddelka Cunard Line. Skrbel bo za vaše potrebe, da boste lahko brezskrbno potovali.

Tretji razred na "Queen Mary" se odlikuje po svoji prostornosti in modernih udobnostih. Med javne prostore spada veličastna obednica, vrtno počivališče, kadilnica, kino in igralnica za otroke.

Ako odpotujete dne 2. decembra s "Queen Mary", boste dospeli v staro domovino pravočasno, da se boste udeležili vseh božičnih slovesnosti. Imeli boste tudi dovolj časa ogledati si medpotoma London in Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Pariz.

Šifite nam za cene vseh ilstov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

- 28. novembra: Conte di Savoia v Genoa
- 2. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 3. decembra: Champlain v Havre
- 4. decembra: Europa v Bremen
- 5. decembra: Vulcania v Trst
- 9. decembra: Normandie v Havre
- Berengaria v Cherbourg
- 12. decembra: Rex v Genoa
- 15. decembra: Bremen v Bremen
- 16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 26. decembra: Normandie v Havre

- 5. januarja: Champlain v Havre
- Berengaria v Cherbourg
- Europa v Bremen
- 9. januarja: Saturnia v Trieste
- Lafayette v Havre
- 13. januarja: Washington v Havre
- Aquitania v Cherbourg
- 15. januarja: Bremen v Bremen
- 16. januarja: Rex v Genoa
- Paris v Havre
- 20. januarja: Berengaria v Cherbourg
- 22. januarja: Europa v Bremen
- 23. januarja: Conte di Savoia v Genoa
- Champlain v Havre
- 27. januarja: Aquitania v Cherbourg
- Manhattan v Havre

- 2. februarja: Bremen v Bremen
- Berengaria v Cherbourg
- 5. februarja: Paris v Havre
- Rex v Genoa
- 3. februarja: Europa v Bremen
- 10. februarja: Queen Mary v Cherbourg
- Washington v Havre
- 13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
- 19. februarja: Bremen v Bremen
- 20. februarja: Ile de France v Havre
- Saturnia v Trst
- 24. februarja: Manhattan v Havre
- Queen Mary v Cherbourg
- 26. februarja: Europa v Bremen
- Paris v Havre
- Rex v Genoa

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja leto. Da nam prihranite nepotrebna dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno prenoviti. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kajih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge nasebine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie; Walsenburg, M. J. Bavuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bečič, J. Lukančič; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois)
- Joliet, Mary Bamblich; La Salle, J. Spellch; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Joe Zelene
- KANSAS: Girard in okolica, Joseph Močnik
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže; Ely, Jos. J. Peshel; Eveleth, Louis Gouže; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Brvatic
- MONTANA: Roundup, M. M. Panian; Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Strnišna; Little Falls, Frank Maslo
- OHIO: Barberton, Frank Treha; Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Remik, John Slavnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumbo; Youngstown, Anton Kikalj
- OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec; Conemaugh, J. Brezovec; Coverdale in okolica, M. Rupnik; Export, Louis Zupančič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Matih Kamin; Greensburg, Frank Novak; Johnstown, John Polants; Krays, Ant. Taušelj; Luzerne, Frank Balloch; Midway, John Zust; Pittsburgh, J. Pogačar, Phillip Progar
- Steellon, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan
- VISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skok; Sheboygan, Joseph Kakeč
- WYOMING: Rock Springs, Louis Taušar; Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoje, katere je prejel. Zastopnika tople vpoštevajte.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

- DOMAČE ŽIVALI 72 strani. Cena 30
- GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strapi. Cena 25
- LUMBERESKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena 30
- Trda vez. Cena 1.—
- 12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena 25
- PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena 50
- POL LITRA VIPAVCA, spisal Felgel, 136 str. 50
- PREDTEŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena 25
- SANJSKA KNJIGA 60
- SANJSKA KNJIGA 30
- SLOVENSKI ŠALJIVEC. 90 strani. Cena 40
- SPACE IN SATIRE. 150 strani. Cena 90
- TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena 70
- TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena 30
- TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šalogra "Vse naše"). 180 strani. Cena 50
- VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA 150
- VESELE POVESTI 79 strani. Cena 35
- ŽENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena 45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.